

MAGÁNKIADÁSBÓL GIGASIKER – MESTERMŰ!

SILÓ

WOOL 2
MEGFELELŐ
MÉRET

HUGH HOWEY

H U G H H O W E Y

A SILÓ

WOOL 2.

MEGFELELŐ MÉRET

MASODIK RÉSZ
MEGFELELŐ
MÉRET

KÖTŐTŰI EGY BŐRZACSKÓBAN PIHENTEK, párban, két összeillő fapálcika, párhuzamosan, mint összeaszott, ősi húsba csomagolt, finom alkarcsontok. Fa és bőr. Műtárgyak, amelyet bizonyíték gyanánt adtak tovább nemzedékről nemzedékre, ártatlan kacsintás kíséretében, veszélytelen holmik, mint a gyerekkönyvek és a fafaragások, amelyeknek sikerült túlélniük a felkelést és a tisztogatást. Valamennyi bizonyíték apró utalás volt egy, az övékén túli világra, egy olyan világra, amelyben az épületek a föld felszínén álltak, akárcsak az omladozó épületmaradványok, amelyek a szürke, élettelen dombok fölött látszottak.

Jahns polgármester asszony alapos megfontolást követően választotta ki a kötőtűket. Mindig megfontoltan választott, mivel a megfelelő méret nagy fontossággal bírt. Túl kicsiny tűvel nehézkesnek bizonyult a kötés, s a végeredmény, a pulóver,

túl szűk és szoros lett. Túl nagy tű esetén viszont az új ruhadarab túlságosan lyukacsos lett. A kötés laza maradt. Akár átláthattak rajta.

Végül Jahns döntött; a fa csontokat kivette bőrborításukból, majd a jókora pamutgombolyag után nyúlt. A csomós sodrott szálaokról nehéz volt elhinni, hogy azokból a keze bármi szabályos dolgot, bármi hasznosat tud készíteni. Előhalászta a fonal végét, s közben elmélázott azon, hogyan alakulnak a dolgok. A pulóver e pillanatban alig volt több egy gubancnál meg egy gondolatnál. Annak idején, valaha a gyapot fényes vattacsomókban virágzott a valódi földeken, szálazták, tisztították és hosszú fonalakat sodortak belőle. Sőt, a gyapotültetvényben tovább éltek, akiket ott helyeztek örök nyugovóra, és táplálták lent a gyökereket, miközben odafenn izzott a levegő a teljes dicsőségében ragyogó, erős, növesztő fénytől.

Jahns saját betegségére gondolva megrázta a fejét. Minél öregebb lett, annál sűrűbben gondolt a halálra. A végén mindig csak a halál gondolata maradt.

Gyakorlott gondossággal hurkolta a fonalat a kötőtű egyik végére, s ujjaival háromszög alakot formált belőle. A tű hegye áttáncolt ezen a háromszögön, megkezdve a munkát a fonnal. Ezt szerette a legjobban: a kezdést. Szerette a kezdeteket. Az első sort. Azt, ahogy a semmiből valami lesz. Miután kezei tudták a dolgukat, nyugodtan nézhette, amint a reggeli szellőkés porfelhőket kerget le a domboldalon. Alacsonyan és baljósan csüngtek ma a felhők. Aggódo szülők módjára borongtak a széljárta talajról felszökkenő kisebb örvények fölött, melyek

gurultak, akár a nevető gyerekek, pörögve-forogva, követve a lejtőket és a völgyeket, a nagy gyűrődés felé vitorlázva, ahol két domb olvadt egymásba. Jahns nézte, ahogy az örvények nekiütköznek a két holttestnek, szellemként illantak el, játékos gyerekként még egyszer visszatérve az álmaikhoz, majd köddé váltak.

Jahns polgármester asszony hátradőlt megfakult műanyag székében, és nézte, miként játszanak a szeszélyes szelek odakinn a tiltott világban. Keze sorokká dolgozta a fonalat, és csak néha kellett odapillantania, hogy el ne tévessze. A por gyakran hullámokban vetült a siló szenzoraira, s ő minden hullám alkalmával meghajolt egy kissé, mintha fizikai csapás közelegne. Az elmosódott szenny támadását mindig nehéz volt végignézni, de különösen kegyetlen élménynek bizonyult egy nappal takarítás után. Az elhomályosuló lencséken a por minden érintése megbecstelenítés volt, mintha egy mocskos ember ért volna hozzá valami tisztához. Jahns emlékezett, milyen ez az érzés. S hatvan évvel később néha elgondolkodott, vajon a lencséken lévő szennyréteget nem még fájdalmasabb-e úgy elviselni, ha megtisztításukhoz valódi emberáldozat szükséges.

– Asszonyom?

Jahns polgármester elfordult a nemrég elhunyt seriffjét befogadó, halott dombok látványától, s látta, hogy Marnes seriff-helyettes áll mellette.

– Igen, Marnes?

– Ön kérte ezeket.

Marnes három manila irattartót tett a kávézó asztalára, és az asztallapon a polgármester felé csúsztatta, az előző napi takarítási ünnepségből hátramaradt morzsákon és narancslé-foltokon keresztül. Jahns félretette a kötését, és vonakodva az irattartók után nyúlt. Igazából szeretett volna még egy kicsit egyedül maradni, és nézni, ahogyan a kötéssorokból kialakul valami. Élvezni akarta ennek a romlatlan napfelkeltének a békéjét és csendjét, mielőtt a szenny és az évek eltompítják, mielőtt a siló lakossága felébred, kidörzsöli az álmot a szeméből, a foltokat a tudatából, köré gyűlik a többi műanyag széken, és kisajátítja az egész látványt.

Ám hívta a kötelesség: legszívesebben polgármester volt, a silónak pedig seriffre volt szüksége. Úgyhogy Jahns félretette saját igényeit, vágyait, és az ölében lévő irattartókat méregette. Megcírógatta az első fedlapját, tekintete, ahogy a kezére pillantott, olyasvalamit tükrözött, ami félúton volt a fájdalom és a beletörődés között. Kézfejen a bőr oly száraz és ráncos volt, mint az irattartókból kikandikáló rongypapír. Felnézett Marnes seriffhelyettesre, akinek fehér bajszába már csak itt-ott vegyültek fekete foltok. Emlékezett azokra az időkre, amikor még fordított volt az arány, mikor Marnes magas, karcsú alakja még nem az ösztövért törekénység, hanem az életerő és a fiatalság jelképe volt. Még mindig jóképűnek látta, de csak mert régről ismerte, és öreg szemei még emlékeztek.

– Tudja – mondta Marnesnak –, ezúttal csinálhatnánk más-képp. Hagyja, hogy előléptessem seriffé, vegyen fel maga mellé egy helyettest, és tegyük ezt a megfelelő módon.

Marnes nevetett. – Majdnem olyan régen vagyok seriffhelyettes, mint amilyen régen maga polgármester, asszonyom. Belőlem már legfeljebb csak halott ember válik egy nap, más már nemigen.

Jahns bólintott. Egyebek mellett azért szerette Marnes közelségét, mert a férfi gondolatai annyira komorak és sötétek voltak, hogy mellettük az övéi szürkén csilloghattak. – Tartok tőle, az a nap gyorsan eljön mindkettőnk számára – mondta.

– Bizony, bizony, én is úgy gondolom! Sosem hittem, hogy ennyi embert túléllek. De hogy magát nem élem túl, az holtbiztos. – Marnes megdörzsölte bajuszát, és a külvilágra nyíló kilátást szemlélte. Jahns rámosolygott, kinyitotta a legfelső mappát, és tanulmányozni kezdte az első életrajzot.

– Három megfelelő jelölt – közölte Marnes. – Ahogy kérte. Boldog lesz, ha együtt dolgozik bármelyikükkel is. Én elsőnek Juliette-et szemeltem ki – azt hiszem, az övé a középső. Lenn dolgozik a Gépészetén. Nem nagyon jár fel, de én meg Hols-ton... – Marnes szünetet tartott, és megköszönte a torkát.

Jahns felnézett, s látta, hogy a seriffhelyettes a dombon látható sötét halomra pillant. Marnes hegyes bütykű öklével eltakarta a száját, és úgy tett, mintha köhögne.

– Bocsánat – szólt. – Azt kezdtem el mondani, hogy a seriff meg én egy haláleseten dolgoztunk odalenn néhány éve. Ez a Juliette – szerintem jobb szereti, ha Jules-nek szólítják, gondoljon csak bele – igazán kitűnt. Vágott az esze, mint a borotva. Nagy segítséget jelentett abban az ügyben, jó volt a helyszínek kiszűrásában, tudott bánni az emberekkel, diplomatikusan, de

keményen, satöbbi. Nem hiszem, hogy a nyolcvanasoknál följebb jönne. Igazi mély-lenti, amilyenünk egy ideje nem volt.

Jahns átnézte Juliette aktáját, ellenőrizte a családfáját, utalvány-történetét, a jelenlegi bónos fizetéseit. Művezetőként volt nyilvántartva, jó minősítésekkel. A lottóval nem próbálkozott.

– Soha nem volt férjnél? – kérdezte Jahns.

– Áh. Afféle vénkisasszony. Magányos farkas, érti. Egy hetet töltöttünk lenn, láttuk, hogyan viszonyulnak hozzá a fickók. Válogathatott volna köztük, de úgy döntött, nem teszi. Az a fajta ember, aki mély benyomást hagy, de jobb szereti magányosan járni az útját.

– Hát magára biztosan mély benyomást tett – mondta Jahns, s azon nyomban meg is bánta. Utálta a hangjában a féltékeny tónust.

Marnes a másik lábára helyezte testsúlyát. – Nos, ismer engem, polgármester asszony. Mindig felbecsülöm a jelölteket. Mindent megteszek, ami megóv az előléptetéstől.

Jahns mosolygott. – Mi van a másik kettővel? – Megnézte a neveket, miközben azon gondolkodott, jó ötlet-e egy mély-lenti. Vagy talán Marnes miatt kell aggódnia, nehogy szerelmes legyen? A legfelső irattartón lévő nevet felismerte. Peter Billings. Néhány szinttel lejjebb dolgozott, a Jogászoknál, hivatalnokként vagy egy bíró árnyékaként.

– Őszintén, asszonyom? Vattaemberek, hogy minden rendben lévőnek tűnjék. Mint mondtam, én dolgoznék velük, de a maga embere szerintem Jules. Rég vesztettünk már el seriffet utoljára. A közelgő választások előtt népszerű döntés lenne.

– Amiatt nem fogunk mellette dönteni – közölte Jahns. – Bárki mellett határozunk is, az illető valószínűleg még sokáig itt lesz, azután is, hogy mi elmentünk... – Lenyelte a folytatást, miután visszaemlékezett arra, hogy ugyanezt mondta Holstonról is, mikor őt választották ki.

Jahns becsukta az irattartót, és a falı kivetítőnek szentelte a figyelmét. A domb lábánál kisebb tornádó formálódott, az összegyűlő por rendezett tombolásba fogott. Gőzpárát formált, majd kicsiny gomolyag lett belőle, ami nagyobb tölcserre dagadt, csúcsán pörögve, mint egy bűgőcsiga, mialatt a szenzorok felé tartott, amelyek szépen ragyogtak a tiszta napsütés halvány sugaraiban.

– Szerintem induljunk, és keressük meg – mondta végül Jahns. Az irattartók az ölében, pergamenhez hasonlító ujjai a kézzel készített papírlapok durva szélével játszottak.

– Asszonyom? Én inkább őt hívatnám fel ide. Csináljuk az irodájában az interjút, ahogyan mindig is tettük. Soká tart leérni hozzá, és még tovább, míg visszaérünk ide.

– Méltányolom az aggodalmát, seriffhelyettes. Komolyan. De jó ideje nem voltam lejjebb a negyvenes szinteknél. A térdem nem kifogás arra, hogy ne lássam a népemet... – A polgármester elhallgatott. A portornádó hullámszórt, megfordult, majd egyenesen feléjük tartott. Csak nőtt és nőtt, a lencse széles szöge monstrummá torzította, sokkal nagyobbak és ádázabbnak tüntetve fel – Jahns tudta ezt –, mint a valóságban volt, aztán rázúdult a szenzorok sorára. Rövid időre az egész kávézó sötétbe borult, míg a légmozgás áthaladt az előcsarnokbeli

kivetítőre, maga mögött hagyva a világra nyíló látványt, amelyet most vékony koszréteg homályosított el.

– A rosseb egye meg ezeket – szűrte Marnes seriffhelyettes a foga között. Pisztolytáskájának elaggott bőre megnyikordult, miközben kezét fegyvere agyára tette, Jahns pedig elképzelte az öreg seriffhelyettest odakinn, a tájban, vékony lábain szelet kergetve, a felhőnyi halványuló porba golyókat pumpálva.

Csendben ültek egy pillanatig, a kárt szemlélték. Végül Jahns szólalt meg.

– Ez az út nem a választásokról fog szólni, Marnes. Nem is a szavazatokért tesszük meg. Amennyire tudom, az egyedüli jelölt én leszek. Úgyhogy nem fogjuk ezt kijátszani, hajcihő nélkül és csendben utazunk. *Látni* akarom a népet, nem pedig azt szeretném, hogy a nép lásson engem. – Marnes felé nézett; látta, hogy a férfi figyel. – Miattam lesz az út, Marnes. Menekülés.

Visszafordult a kinti látványhoz.

– Néha... néha csak arra gondolok, túl régóta vagyok ide-fenn. Maga is. Szerintem túl régóta vagyunk mi már *bárhol*...

Reggeli léptek kongtak a csigalépcsőn, amitől Jahns elhallgatott, s most mindketten az élet hangjára figyeltek, az ébredés hangjaira. Jahns pedig tudta, ideje kivenni agyából a halott dolgok képét. Vagy legalább eltemetni egy időre.

– Lemegyünk, és megfelelően felmérjük ezt a Juliette-et, maga meg én. Mert néha az itt ücsörgés, annak nézése, hogy mire késztet minket a világ – mélyen belém szúr, Marnes. Egyenesen keresztüldöf.

Reggeli után Holston volt irodájában találkoztak. Jahns egy nappal a történetek után még mindig Holston irodájaként gondolt erre a helyre. Túl korai lett volna még, hogy másként gondoljon a szobára. A dupla fióksoros asztalok és öreg iratszekrények felett állva az üres fogdára meredt, miközben Marnes seriffhelyettes az utolsó utasításokat adta Terrynek, a tagbaszakadt biztonsági embernek az IT-ről, aki gyakran tartotta a frontot olyankor, amikor Marnest és Holstont valamilyen ügy elszólította. Terry mögött kötelességtudóan álldogált egy Marcha nevű tinédzser, fekete hajú, csillogó szemű lány, aki az IT-nél gyakornokoskodott. Ő volt Terry árnyéka; a siló dolgozóinak mintegy a fele rendelkezett ilyennel. Az árnyékok tizenkét és húsz év közöttiek voltak; ezek a mindenütt jelen lévő spongyák itták magukba azokat a leckéket és technikákat, amelyek segítségével a silót még legalább egy további nemzedéknyi időn át működtetni lehet.

Marnes seriffhelyettes emlékeztette Terryt, milyen garázdák tudnak lenni az emberek takarítás után. Ha a feszültség enyhült, a lakosság hajlamos volt kissé kitombolni magát. Úgy gondolták – néhány hónapig legalábbis –, hogy mindent szabad.

A figyelmeztetésre nem nagyon volt szükség – a szomszéd helyiségből a csukott ajtón keresztül is behallatszott a tivornya. A legfelső negyven szint legtöbb lakója már a kávézóban és az előcsarnokban zsúfolódott. A középső és a mély-lenti részekből további százak fognak felszivárogni a nap folyamán, eltávozást kérve a munkából és feláldozva szabadságbónuszaikat,

csak hogy láthassák a külvilág jobbára tiszta képét. Sokak számára zarándoklat volt ez. Voltak, akik csak néhány évente jöttek fel, ácsorogtak, azt mormolták, ez most is ugyanolyan, amilyennek az emlékeikben él, majd maguk előtt hessegették le gyermekeiket a lépcsőn, átverekedve magukat a felfelé tartó tömegben.

Terrynél ott maradtak a kulcsok és az ideiglenes jelvény. Marnes leellenőrizte az elemeket az adóvevőjében, megbizonyosodott arról, hogy az irodai készülék fel van hangosítva, majd a fegyverét is ellenőrizte. Kezet fogott Terryvel, és szerencsét kívánt neki. Jahns úgy érezte, mindjárt itt az indulás ideje, és elfordult az üres fogdától. Terrytől elbúcsúzott, Marchának odabiccenett, s követte Marnest kifelé.

– Úgy érzi, jó ötlet elmenni rögvest egy takarítás után? – kérdezte, miközben kiléptek a kávézóba. Tudta, később, este mekkora lesz a ricsaj, és milyen ingerlékenyvé válik a tömeg. Úgy tűnt, időre lesz szüksége, míg el tudja rángatni egy leginkább is önző küldetésre.

– Viccel? Nekem szükségem van erre. Muszáj kiszakadnom innét. – A falı kivetítőre pillantott, amelyet eltakart a tömeg. – Még mindig nem tudom elképzelni, mit gondolt Holston, nem értem, hogy miért nem beszélt soha nekem arról, mit gondol az egészről. Talán ha visszajöttünk, már nem fogom érezni a jelenlétét az irodában. Mert most még levegőt is alig kapok odabenn.

Jahns elgondolkodott ezen, miközben átfurakodtak a zsúfolt kávézón. Gyümölcslé-keverékkel spricceltek tele műanyag

poharakat, s a polgármester asszony a levegőben megérezte a tartályban erjesztett alkohol szúrós szagát is, de úgy döntött, nem törődik vele. Az emberek minden jót kívántak neki, arra kérték, legyen óvatos, és neki ígérték a szavazatukat. Útjuk híre gyorsabban terjedt, mint a szesszel felöntött pancs, annak dacára, hogy alig néhány embernek szóltak róla. A többségnek az volt a meggyőződése, hogy népszerűsítő túráról van szó, újraválasztási kampányról. A siló fiatalabb lakosai, akik seriffként csak Holstont ismerték, már szalutáltak Marnesnak, és ezzel a megtisztelő címmel illették. Azok viszont, akiknek szarkalábak voltak a szemük sarkában, jobban ismerték a szokást. Bólintottak a kávézón áthaladó párosnak, s másféle módon, szavak nélkül kívántak nekik szerencsét. *Úgy csináljátok, hogy a gyerekeim addig éljenek, mint én. Ne engedjétek a bomlást, most még ne.*

Jahns ennek a nyomásnak a súlya alatt élt, s ez nagyobb teher volt, mint ami a térdeire nehezedett. Néma maradt, miközben a központi lépcsőház felé tartottak. Néhányan arra szólították fel, tartson beszédet, ám nem találtak követőkre ezek a magányos hangok. Jahns nagy megkönnyebbülésére nem alakult ki kántálás. Mert mit is mondhatna? Hogy nem tudja, miért van még egyben ez az egész? Hogy nem érti még a saját kötését sem, hogy van az, ha hurkol és jól csinálja, a dolgok valahogy a helyükre kerülnek? Mondja azt nekik, elég egy nyisszantás, és felbomlik az egész? Egy vágás, és húzhatjuk, húzhatjuk, míg a ruhadarabból fonáltömeg marad. Csakugyan elvárják tőle, hogy értse, mikor semmi egyebet nem tett azon kívül, hogy a

szabályokat követte? És valahogy mindig lett, ahogy teltek és múltak az évek egymás után.

Mert nem értette, mi tartja még együtt az egészet. S nem értette a jókedvüket, ezt az ünneplést sem. Azért isznak és kiáltoznak, mert biztonságban vannak? Mert megkímélte őket a sors, nem nekik kellett kimenniük takarítani? Népe ujjongott, miközben egy jó ember, a barátja, aki partnere volt abban, hogy életben és egészségben tartsa a többieket, holtan feküdt egy dombon, a felesége mellett. Ha beszédet tartana, és nem lennének tilosak az ilyen gondolatok, akkor ezt mondaná: soha két jobb ember szabad akaratából nem ment még ki takarítani. De mit mondana mindezzel arról a sok emberről, akik benn maradtak?

Nem a szónoklatok ideje volt ez. Nem is az ivászaté. És nem is az ünneplésé. A csendes elmélkedés órája jött el, ami egyike volt azon okoknak, amik miatt Jahns szükségét érezte a kiruccanásnak. A dolgok változnak. Nemcsak napról napra, hanem a hosszú évek alatt. Jobban tudta ezt, mint a legtöbben. Talán lenn, az Ellátóknál a McNeil nevű idős hölgy is érezte a változás közeledtét. Sokáig kell az embernek élnie ahhoz, hogy biztos legyen benne, változnak a dolgok. Jahns azonban most biztos volt. S ahogyan az idő haladt tovább, gyorsabban és még gyorsabban hurcolva magával a világát, semmint hogy lépést bírt volna vele tartani, Jahns polgármester asszony tudta: hamarosan teljesen lemarad mögötte. Az ő nagy féelme a kimondatlan, de naponta jelentkező érzés volt, ami azt súgta: nélküle nem valami sokáig húzza majd ez az ő világuk.

JAHNS SÉTABOTJA HANGOS CSENGÉSSSEL ÜTŐDÖTT sorra valamennyi fém lépcsőfoknak. Hamarosan ereszkedésük metronómja lett ez a zaj, a nemrég zajlott takarítás energiájától vibráló, zsúfolt lépcsőház zenéjének ütemezése. Kettőjükön kívül szemlátomást mindenki felfelé tartott. Küzdöttek az árral, könnyökök súrlódtak hozzájuk, az „Üdv, polgármester asszony” kiáltásokat Marnesnak szánt biccentések követték. S Jahns látta az arcukon: kísértést éreztek, hogy seriffnek szólítsák Marnest, s ezt csak a tisztelet gátolta, amit a vélt előléptetés ijesztő mivolta miatt éreztek.

– Hányadiknál vagyunk? – kérdezte Marnes.

– Miért, máris fáradt? – Jahns a válla fölött pillantott hátra, hogy rámosolyogjon, s látta, hogy a férfi sűrű bajsza is meg-rándul a mosolygástól.

– Lefelé nem gond mennem. A visszajövetelt viszont ki nem állhatom.

Kezük egy pillanatra egymáshoz ért a csigalépcső kanyargó korlátján, mikor Jahns keze még hátul maradt, Marnes pedig előrenyúlt. Jahns úgy érezte, mindjárt azt mondja neki, hogy egyáltalán nem fáradt; de hirtelen csakugyan megviseltnek érezte magát, ám inkább mentálisan, mint fizikailag kimerültnek. Gyerekes dolgokat vizionált a fiatalkoráról, és elképzelte, hogy Marnes felkapja és a karjaiban viszi le a lépcsőn. Szép is lenne megszabadulni az erőfeszítéstől és a felelősségtől egyaránt, belesüppedni a másik ember erejébe, és nem úgy tenni, mintha neki is lenne ereje. Nem a múltra való emlékezés volt ez; jövő, amely sohasem történt meg. S Jahns már azért is bűnösnek érezte magát, amiért erre gondolt. Érezte maga mellett a férjét, akinek szellemét háborgatják a gondolatok...

– Polgármester asszony! Hová lesz a séta?

Mindketten megálltak, és a korlátba kapaszkodva várták, hogy egy hordár elcammogjon mellettük, felfelé a lépcsőn. Jahns felismerte a fiút, Connort, aki még nem volt húszéves, de máris erős háttal és határozott léptekkel rendelkezett. Vállán összeszíjazott batyuk egész sorát egyensúlyozta. Kik ezek az emberek, akik hirtelen megjelentek a lépcsőházban? Ezek a turisták? Jahns kigondolt valami bátorító mondandót, valami kis verbális jutalmat ezeknek az embereknek, akik olyan munkát végeztek, amit ő a térde miatt sohasem tudna. Connor

azonban már tovatűnt fiatal és erős lábain, vitte a mély-lenti világból felfelé az élelmiszert és az ellátmányt, és csak a közlekedési dugók lassították le, a silóban felfelé furakodók áramlata, akik egy pillantást akartak vetni a tiszta és tágas külvilágra.

Két forduló között egy pillanatra kifújták magukat. Marnes átadta a kulcsát, Jahns pedig udvariasan ivott belőle egy kortyot, mielőtt visszaadta.

– A felét meg szeretném ma csinálni – felelte végül. – Útközben viszont megállnék néhányszor.

Marnes jókorát kortyolt a vízből, s visszatekerte a kulacs kupakját. – Lakáslátogatások?

– Valami olyasmi. A huszadikon meg akarok állni a csecsemőosztályon.

Marnes nevetett. – Babákat csókolgatni? Polgármester aszszony, ki szavazna maga ellen? A maga korában?

Jahns nem nevetett. – Kösz – mondta, arcán a fájdalom hamis kifejezésével. – De nem, nem csókolgatok babákat. – Háttat fordított, és haladt tovább, Marnesszal a nyomában. – Nem arról van szó, hogy nem bízom a maga szakmai ítéletében ezzel a Jules nevű hölgygel kapcsolatban. Mióta polgármesterkedem, magának csak jó választása volt.

– Még...? – szakította félbe Marnes.

– Kivált ő – mondta Jahns, tudta, kiről beszél a seriffhelyettes. – Jó ember volt, csak összetört a szíve. Ez pedig még a legjobbakat is térdre kényszeríti.

Marnes beleegyezően dörögött. – Akkor viszont mit keresünk a csecsemőosztályon? Ez a Juliette, ha jól emlékszem, nem a huszadikon született...

– Nem, de az apja most ott dolgozik. Gondoltam, ha már úgyis arra járunk, némi benyomást szerezhethetnénk erről az emberről, hogy így kissé a lányát is megismerjük.

– Apa mint jellemtanú? – nevetett Marnes. – Nem hinném, hogy különösebb elfogulatlanságra számíthat.

– Szerintem meg fog lepődni – állította Jahns. – Amíg csomagoltam, utána néztem egy kicsit Alice-szel. Talált valami érdekeseget.

– Igen?

– Ennek a Juliette-nek megvan még az összes szabadság-bónja, amit valaha kiérdemelt.

– A Gépészeknél ez nem olyan nagy ritkaság – mondta Marnes. – Rengeteget túlóráznak.

– Nem csak ő nem jön fel onnan, de látogatókat sem fogad.

– Még mindig nem látom, hová akar ezzel kilyukadni.

Jahns megvárta, míg elhalad mellettük egy család. Fiatal fiú, hat-, esetleg hétéves, az apja nyakában ült lehajtott fejjel, nehogy a felette lévő lépcsők alsó élébe üsse magát. Az anya jött hátul, vállán átvetett kizsitáskával, karján pólyás gyerek kuporgott. Jahns arra gondolt, ez a tökéletes család. Pótolják önmagukat. Kettő helyett kettő. A lottónak is ez volt a célja, ami néha be is jött.

– Nos, akkor hadd mondjam el magának, hová akarok ezzel kilyukadni – mondta Marnesnak. – Meg akarom találni ennek

a lánynak az apját, a szemébe nézni, és feltenni a kérdést: hogy lehet, hogy abban a közel húsz évben, amióta a lánya a Gépészekhez költözött, nem látogatta meg. Egyetlen alkalommal sem.

Visszanézett Marnesra, s meglátta a férfi bajusza felett a helytelenítő tekintetet. – És hogy a lány hogyhogy egyszer sem ment fel az apjához – tette hozzá.

Mikor a tízesekhez értek, és elhaladtak a felső lakássor előtt, a forgalom megcsappant. Jahns minden egyes megtett lépéssel jobban aggódott amiatt, hogy az így elfogyó távolságot a visszaúton felfelé is meg kell majd tennie. Emlékeztette magát, hogy ez a dolog könnyebbik fele. Olyan volt az ereszkedés, mintha acélsodronyt tekertek volna le, mind lejjebb taszítva őt. Rémálmaira emlékeztette Jahnst, amelyekben fuldokolt. Ostoba lidércnyomások voltak ezek, különösen, hogy soha nem látott annyi vizet, amennyiben elmerülhetett volna, még kevésbé akkora víztömeget, amiben felállva ne tudott volna levegőt venni. Ezek azonban olyanok voltak, mint azok az egyszer-egyszer előjövő álmok, amikben nagy magasságokból zuhan le az ember, egy másik világ valamiféle örökségeként; amikor a tudat alvás közben töredékeket és elő, melyek azt sugallják: *Nem így kéne élnünk.*

S az ereszkedés, a spirál alakban történő lefelé haladás nagyon hasonlított az őt álmában elnyelő fulladásra. Elkerülhetetlennek és megfjejthetetlennek érezte. Úgy húzta lefelé, mint

a súly, azzal a tudattal, hogy soha nem lesz képes újra felvergődni. Elhagyták a ruházati raktár körletét, a sokszínű overalok birodalmát, azt a helyet, ahonnan a gombolyagjai is származtak. A lépcsőpihenő felett festék és más vegyi anyagok szaga terjengett. Az íves betontégla falba vágott kis ablakon át beláttak a körlet szélén lévő kis élelmiszerüzletbe. A tömeg kifosztotta, a kimerült kirándulóknak és a takarítás utáni extra forgalomnak köszönhetően üresen tátongtak a polcok. A lépcsőn néhány hordár zsúfolódott össze súlyos terhével, megtettek mindent, hogy kielégítsék az igényeket. Jahns felismerte a tegnapi takarítással kapcsolatos iszonyú igazságot: a barbár szokás a pszichológiai megkönnyebbülésnél többet is hozott, még a külvilágra nyíló tiszta kilátásnál is többet: megtámogatta a siló gazdaságát. Egyszerre volt indok, miért utazzanak. Hogy miért kereskedjenek. S a szóbeszéd áradt, hónapok, tán évek leforgása után ismét találkoztak családi és régi barátok; az egész silót elárasztotta az élet. Mintha egy öreg test nyújtózna ki, ízületeit ellazítva, hogy vér áramoljon a végtagjaiba. Egy elaggott dolog újra *élt*.

– Polgármester asszony!

Megfordult, és látta, hogy Marnes csaknem elmaradt a látóteréből a csigalépcső fentebbi részén. Megvárta, míg a férfi beéri; nézte, ahogy kapkodja a lábait.

– Csak nyugodtan – mondta Marnes. – Ha így nekilendül, nem bírok magával lépést tartani.

Jahns elnézést kért. Nem vette észre, hogy lépteinek ritmusa megváltozott volna. Mikor lenn a tizenhatodikon beléptek

a lakások második sorára, Jahns rájött, máris olyan területen jár, amit majdnem egy éve nem látott. Itt fiatalabb lábak robaja hallatszott a lépcsőházban, s elvegyült a felfelé lassabban haladók lépteinek zajával. Az általános iskola felső tagozata pontosan a csecsemőosztály felett helyezkedett el. A forgalom zajából és a hangokból ítélve a tanítást aznapra felfüggesztették. Jahns úgy képzelte, azért, mert részint nem sok gyerek ment volna órára (voltak szülők, akik a gyerekeket is magukkal vitték külvilág-nézőbe), részint a tanárok is szép számmal bliccelni akartak. Elhaladtak az iskola lépcsőfordulója mellett, ahol az ugróiskola krétarajzát elhalványította az aznapi forgalom, a korláton srácok lógtak hegyes csontos térdükkel, a kiugró forduló alatt néhányan énekeltek, s fütyök és élénk kiáltások halkultak titkos suttogássá a felnőttek jelenlétében.

– Örülök, hogy mindjárt odaérünk, nem fog ártani a pihe-nés – mondta Marnes, miközben egy szinttel lejjebb mentek, a csecsemőosztályig. – Remélem, tudunk találkozni ezzel a fickóval.

– Tudunk – felelte Jahns. – Alice a hivatalomból megsürgönyözte neki, hogy jövünk.

Átvágtak a csecsemőosztály szintjének forgalmán, és szuszszantak egyet. Mikor Marnes átadta a kulacsát, Jahns hosszan kortyolt, majd a kulacs ívelt, horpadt felszínén ellenőrizte a frizuráját.

– Jól néz ki – biztosította Marnes.

– Polgármesteresen?

A férfi nevetett. – Még annál is jobban.

Jahns úgy vélte, megcsillant valami a férfi öreg, barna szemében, amikor ezt mondta, de lehetett a kulacson táncoló fény műve is, miközben Marnes az ajkához emelte.

– Húsz emelet valamivel több, mint két óra alatt. Senkinek nem ajánlom ezt az iramot, de örülök, hogy már ilyen messzire eljutottunk. – Megtörölte a bajszát, majd hátranyúlt, hogy visszacsúsztassa a zsákjába a kulacsot.

– Adja csak – mondta Jahns. Elvette tőle a kulacsot, és a háztizsák hálós tartójába dugta. – És hagyja, hadd beszéljek én! – emlékeztette. Marnes tenyerét kifelé fordítva feltette a kezét, mint akinek más gondolat soha át se futott az agyán. Ellépett a nő mellett, és kinyitotta az egyik nehéz fémajtót. A rozsdás zsanérok megszokott nyikorgása ezúttal nem hallatszott. A csend megijesztette Jahnst. Hozzászókkott ahhoz, hogy a lépcsőházban oda-vissza visszhangzik a vén ajtók nyikorgása, miközben nyitogatják-csukogatják őket. Lépcsőházi értelemben a nyikorgás volt a vadon szava, ahogy mindenütt jelen volt folyamatos énekével. Ezeket a zsanérok azonban olajréteg fedte; szigorúan karbantartották őket. A váró falán lévő feliratok igazolták a megfigyelést. Vastag betűkkel kértek csendet; a szövegeket piktogramokkal egészítették ki, amelyeken ajkak elé tett ujjakat és körberajzolt, áthúzott nyitott szájakat ábrázoltak. A csecsemőosztályon nyilvánvalóan nagy hangsúlyt fektettek a nyugalomra.

– Nem emlékszem, hogy ennyi jelzés lett volna kinn, mikor utoljára itt jártam – suttogta Marnes.

– Talán túlságosan elfoglalta a szájjáratás, azért nem tűntek fel – válaszolta Jahns.

Az üveglakon át egy gondozónő meredt rájuk, s Jahns könnyökével oldalba bökte Marnest.

– Jahns polgármester érkezett meg Peter Nicholshoz – mondta a nőnek.

Az üvegfal mögötti nő tekintete meg sem rezdült. – Tudom, ki maga. Magára szavaztam.

– Ó, természetesen. Nos, köszönöm.

– Ha szíveskedne körbejőnni. – A nő egy gombot nyomott meg az asztalán; a mellette lévő ajtó halkan felzúgott. Marnes belökte az ajtót, nyomában Jahns is belépett.

– Ha lennének szívesek felvenni ezeket.

A gondozónő – a gallérján díszelgő, kézzel írott névtábla szerint Margaret – két takarosan összehajtogatott, fehér köpenyt nyújtott feléjük. Jahns vette el mindkettőt, s az egyiket továbbadta Marnesnak.

– A táskájukat nálam hagyhatják.

Margarettal nem lehetett ellenkezni. Jahns azonnal megérezte, hogy ennek a nála sokkal fiatalabb nőnek a világában van, s az ő alárendeltjévé vált, amikor belépett a halkan züm-mögő ajtón. Sétabotját a falnak támasztotta, hátizsákját levette és a földre tette, majd magára rántotta a köpenyt. Marnes kín-lódott a ruhadarabbal, de Margaret az ujjat kitarva segített. Marnes nagy ügyel-bajjal felvette a köpenyt a vászoningére, majd úgy fogta kezében a hosszú, szövetből készült öv két

végét, mintha a megkötése meghaladná a képességeit. Nézte, amint Jahns megkötö a magáét, végül addig bajlódott, míg össze nem húzta magát a köpenyt.

– Mi van? – kérdezte, mikor észrevette, hogy Jahns figyeli. – Erre találták ki a gombokat. Nem tanultam meg csomót kötni, na és?

– Hatvan év alatt – mondta Jahns.

Margaret másik gombot nyomott meg az íróasztalán, és a folyosó irányába mutatott. – Dr. Nichols a csecsemőknél van. Szólok neki, hogy jönnék.

Jahns haladt elől, Marnes a nyomában, s megkérdezte: – Miért olyan nehéz elhinni ezt?

– Szerintem nagyon aranyos, de tényleg.

Marnes horkantott. – Rettenetes ez a szó, ha az én koromban lévő emberre használják.

Jahns magában elmosolyodott. A folyosó végén megállt a dupla ajtónál, mielőtt résnyire kinyitotta volna. Az ajtó mögötti szobából halvány fény derengett. Kitárta az ajtót, és gyéren bútorozott, de tiszta váróhelyiségbe jutottak. A polgármester asszony emlékezett valami hasonlóra a középső szintek egyikéről, ahol annak idején egy barátjával várakozott, aki újra találkozni kívánt a gyermekével. Üvegfalon át lehetett a terembe látni, ahol néhány kiságyat és bölcsőt helyeztek el. Jahns a csipőjére tette a kezét. Megdörzsölte mára már feleslegessé vált implantátumának kemény dudorát, amit születésekor ültettek be, s azóta egyetlen percre sem távolítottak el. Az, hogy egy

csecsemőosztályon volt, emlékeztette mindarra, amit elveszített, amit feladott a munkájáért. A saját kísérteteire.

A csecsemőosztályon túlságosan sötét volt ahhoz, hogy látni lehessen, van-e bármelyik kiságyban újszülött. Őt természetesen valamennyi szülésről értesítették. Polgármesterként ő gratulált minden újszülötthöz, és ő állította ki a születési anyakönyvi kivonatot, a nevek azonban a napokkal együtt tovatűntek. Ritkán emlékezett csak arra, melyik szinten éltek a szülők, s hogy első vagy második gyerekük volt. Szomorúan ismerte be, hogy a kivonatok csak további papírmunkát jelentettek, újabb ismétlődő kötelességet.

A kiságyak közt egy felnőtt árnya mozdult. A megfigyelőszobából beáradó fényben egy írótműb csíptetője és egy fémtoll is felvillant. Az árny nyilvánvalóan magas emberé volt, mozgása és felépítése idősebb emberre vallott. Nem sietett ki hozzájuk, egy kiságy fölé hajolva feljegyzett valamit, s a két fémszillogása jegyzetelés közben egybeolvadt. Mikor végzett, átvágott a termen, s egy kétszárnyú ajtón át a váróba lépett, hogy Marneshoz és Jahnshez csatlakozzon.

Jahns látta, hogy Peter Nichols fajsúlyos figura. Magas és karcsú, de nem úgy, mint Marnes, aki úgy tűnt, bizonytalanul hajlítgatja a végtagjait. Peter úgy volt karcsú, mint egy megrogzított testedző, mint a Jahns által ismert néhány hordár, akik képesek voltak arra, hogy kettesével szedjék a lépcsőket, és úgy is festettek, mint akiket kimondottan ilyen iramra terveztek. A magasság önbizalmat kölcsönzött neki. Jahns ezt érezte is,

mikor elfogadta Peter kinyújtott kezét, és hagyta, hogy a férfi határozottan kezét rázzon.

– Hát megérkeztek – mondta dr. Nichols. Hűvös megálapítás volt. Épp csak árnyalatnyi meglepődéssel. Marnesszal is kezét fogott, tekintete azonban visszatért Jahnsra. – Elmagyaráztam a titkárnőjének, hogy nem valami sokat segíthetek. Tartok tőle, azóta nem láttam Juliette-et, hogy húsz éve árnyékká vált.

– Nos, valójában épp erről akartam magával beszélni. – Jahns a párnázott padokra nézett, s izgatott nagyszülőket, nénikéket és bácsikákat képzelt rájuk, akik itt várakoznak, amíg a szülők együtt vannak az újszülöttel. – Leülhetnénk?

Dr. Nichols bólintott, s a padok felé intett.

– Igen komolyan veszem az összes hivatali kinevezést – magyarázta Jahns, miközben helyet foglalt szemben a doktorral. – Az én koromban már számítanom kell arra, hogy túlél a legtöbb általam beiktatott bíró és jogász, így aztán óvatosan választok.

– De azért nem mindig van így, ugye? – hajtotta oldalra a fejét dr. Nichols, s mindeközben vékony és nagy gonddal borotvált arca kifejezéstelen maradt. – Úgy értem: nem mindig élük túl magát.

Jahns nyelt. A padon mellette ülő Marnes fészkelődött.

– Önnek értékelnie kell a család intézményét – mondta Jahns témát váltva, miután rájött, az iménti megjegyzés csak újabb megállapítás volt, minden sértő szándék nélkül. – Hiszen hosszú ideje ezen az emberpróbáló vonalon dolgozik.

Nichols bólintott.

– Maga és Juliette miért nem látogatják meg egymást soha? Úgy értem, az elmúlt húsz évben egyszer se. Ő a maga egyetlen gyereke.

Nichols kissé elfordította a fejét, szeme a falat pásztázta. Jahns figyelmét egy pillanatra elterelte egy másik, az üvegfal mögött mozduló árny: egy körútját végző gondozónő. A helyiségből egy másik kétszárnyú ajtó is vezetett valahová, Jahns úgy gondolta, a szülőszobákba, ahol valószínűleg e pillanatban is lábadozó anyák várják, hogy kezükbe adják legdrágább tulajdonukat.

– Volt egy fiam is – mondta dr. Nichols.

Jahns azon kapta magát, hogy a táskáért és a benne lévő akkákért nyúl, de a táska nem volt ott mellette. Ez a részlet elkerülte a figyelmét: egy fivér.

– Nem tudhattak róla – szólt Nichols, pontosan olvasva a Jahns arcára kiülő megdöbbenésben. – Nem maradt életben. Technikai értelemben meg sem született. A lottó továbbszállt másra.

– Sajnálom...

Küszködött a késztetéssel, hogy megfogja Marnes kezét. Évtizedek múltak el, mióta utoljára szándékosan megérintették egymást, akár ártatlanul is, de a váróra nehezedő hirtelen szomorúság összezsugorította az eltelt időt.

– Nicholasnak hívták volna, apám apjának neve után. Koraszülött volt. Hatvanhét deka.

A hangjában hallható klinikai precizitás valahogy szomorúbb volt, mintha kiöntötte volna a bánatát.

– Intubálták, inkubátorba tették, de voltak... komplikációk.
– Dr. Nichols lenézett keze fejére. – Juliette tizenhárom éves volt abban az időben. Éppannyira izgult, mint mi, el tudják képzelni, hogy kisöccse fog születni. Egy éve került ki az anyja védőszárnya alól, aki ápoló volt a szülészetén. – Nichols felpillantott. – Nem itt, ezen az osztályon, ezt tudniuk kell, hanem a régiben a középszinten, ahol mindketten dolgoztunk. Akkoriban még gyakornok voltam.

– És Juliette? – Jahns polgármester nem értette az összefüggést.

– Valami hiba volt az inkubátorral. Mikor Nicholas... – Az orvos elfordította a fejét, keze elindult a szeme irányába, de végül képes volt összeszedni magát. – Sajnálom. Még mindig így hívom.

– Semmi baj.

Jahns polgármester Marnes seriffhelyettes kezét fogta. Nem tudta, ez hogyan történhetett meg. Úgy tűnt, a doktor nem vette észre, vagy ami még valószínűbb, nem érdekli.

– Szegény Juliette. – Megrázta a fejét. – Beleőrült. Előbb Rhodát hibáztatta, a tapasztalt szülészeti nővért, aki mást sem tett, csak a csodán dolgozott, hogy a fiunk megkaphassa azt a kis esélyt. Elmagyaráztam Juliette-nek is. Gondolom, tudta is. Csak éppen szüksége volt valakire, akit gyűlölhett. – Bólintott Jahns felé. – Lányok ebben a korban, hiszen tudja!

– Ha hiszi, ha nem, emlékszem. – Jahns mosolyt erőltetett az arcára, és dr. Nichols viszonzta. Érezte, hogy Marnes megszorítja a kezét.

– Csak az anyja halálakor kezdte hibáztatni a csütörtököt mondott inkubátort. Nem is magát a szerkezetet, hanem annak a nyomorúságos állapotát. A semmit el nem kerülő rothadás általános állapotát.

– A felesége is komplikációk áldozata lett? – Újabb részlet volt ez, ami Jahns érzése szerint nem szerepelt a dossziében.

– A feleségem egy hétre rá öngyilkos lett.

Ismét a klinikai távolságtartás. Jahns eltöprengett azon, vajon ez a túlélési mechanizmus ezek után az események után alakult ki, vagy eleve meglévő személyiségjegye volt.

– Erre alighanem emlékeznék – szólalt meg Marnes seriff-helyettes, most először, mióta a doktornak bemutatkozott.

– Nos, magam nyilvánítottam halottnak. A halál oka rovatba pedig bármit beírhattam, amit csak akartam...

– És még be is ismeri? – Marnes láthatóan a határán volt annak, hogy felugorjon a padról. Hogy azután mire készült, azt Jahns el se tudta képzelni. Megfogta a karját, hogy a helyén tartsa.

– Az elévülési idő letelte után? Természetesen. Beismerem. Nem mintha valami eget rengető hazugság lett volna. De Juliette-nek már akkor is volt esze. Ő tudta. És ez vitte rá arra... – Elhallgatott.

– Mire vitte rá? – kérdezte Jahns polgármester asszony. – Kikészült?

– Nem. – Dr. Nichols megrázta a fejét. – Nem ezt akartam mondani. Ez vitte rá, hogy elmenjen. Új beosztásért folyamodott. Azt kérte, hogy leköltözhessen a Gépészetre, hogy

árnyékként dolgozhasson az egyik műhelyben. Ehhez a beosztáshoz egy évvel fiatalabb volt a kelleténél, én azonban beleegyeztem. Aláírtam a kérvényt. Gondoltam, lemegy, szív egy kis mély-lenti levegőt, aztán majd visszajön. Naiv voltam. Azt hittem, jót tesz neki a szabadság.

– S nem látta azóta se?

– Egyszer. Az anyja temetésén, néhány nappal később. Egyedül jött fel, részt vett a temetésen, megölelt, azután visszament. Soha nem pihen, abból ítélve, amit hallottam róla. Próbálom nyomon követni a sorsát. Van a mély-lenti csecsemőosztályon egy kollégám, aki időnként némi hírt sürgönyöz róla. Az ő élete csupa összpontosítás, összpontosítás, összpontosítás.

Nichols szünetet tartott, majd felnevetett.

– Tudják, mikor fiatal volt, teljesen az anyját láttam benne. De felnőtteknek inkább olyan lett, mint én.

– Van bármi, ami tudomása szerint meggátolhatná vagy ellehetetlenítené abban, hogy a siló seriffje legyen? Tudja, mivel jár ez a munka, igaz?

– Tudom. – Nichols Marnesra nézett, tekintete a rendőreljvényre siklott, ami kilátszott a nyitott, trehányul megkötött köpeny alól, majd lejjebb az oldalán, a pisztoly kidudorodására. – A siló összes kis rendfenntartója fölött kell legyen valaki a csúcson, aki parancsokat osztogat, erről van szó?

– Többé-kevésbé – mondta Jahns.

– Miért ő?

Marnes megköszöri a torkát. – Segített egyszer egy nyomozásban...

– Jules? Idefent volt?

– Nem. Mi mentünk le hozzá.

– Nincs meg hozzá a képzettsége.

– Egyikünknek sincs – közölte Marnes. – Ez inkább... politikai hivatal. Polgári beosztás.

– El fogja utasítani.

– Miért tenné? – kérdezte Jahns.

Nichols vállat vont. – Szerintem majd meg fogják látni. – Felállt. – Bár több időt szánhatnék magukra, de most tényleg vissza kell mennem. – A kétszárnyú ajtóra pillantott. – Hamarosan érkezik egy család...

– Értem. – Jahns felállt, kezét fogott az orvossal. – Nagyra értékelem, hogy fogadott bennünket.

Nichols nevetett. – Volt más választásom?

– Természetesen.

– Hát, bár előbb tudtam volna ezt!

Mosolygott, s Jahns látta, hogy csak viccel, vagy viccelni próbál. Miután elköszöntek a doktortól, visszamentek a folyosón, hogy felvesgyék holmijukat és leadják a köpenyeket. Jahnst mindinkább nyugtalanította Marnes választása. Sehogy se vallott rá, hogy egy mély-lenti nő mellett tegye le a garast. Egy ennyire problémás ember mellett. Azon gondolkodott, vajon *más* faktorok nem homályosították-e el a seriffhelyettes ítélőképességét. S miközben a férfi tartotta neki a központi váróba vezető ajtót, Jahns polgármester azon is eltöprengett, nem ugyanez-e a helyzet vele is, esetleg az ő ítélőképessége is elhomályosult.